C/2025/661

10.2.2025

DOPORUČENÍ RADY,

ze dne 21. ledna 2025,

kterým se schvaluje národní střednědobý fiskálně-strukturální plán Řecka

(C/2025/661)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 121 této smlouvy,

s ohledem na nařízení (EU) 2024/1263, a zejména na článek 17 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Komise,

vzhledem k těmto důvodům:

OBECNÁ VÝCHODISKA

(1) Dne 30. dubna 2024 vstoupil v platnost reformovaný rámec EU pro správu ekonomických záležitostí. Základními prvky reformovaného rámce EU pro správu ekonomických záležitostí jsou nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1263 o účinné koordinaci hospodářských politik a mnohostranném rozpočtovém dohledu ([1]) spolu s pozměněným nařízením (ES) č. 1467/97 o postupu při nadměrném schodku ([2]) a pozměněnou směrnicí Rady 2011/85/EU o rozpočtových rámcích členských států ([3]). Tento rámec má za cíl podporovat zdravé a udržitelné veřejné finance, udržitelný a inkluzivní růst a odolnost prostřednictvím reforem a investic a bránit nadměrným schodkům veřejných financí. Prosazuje také odpovědnost členských států, více se zaměřuje na střednědobý horizont a stanoví rovněž účinnější a soudržnější vymáhání pravidel.

(2) Ústředním bodem nového rámce správy ekonomických záležitostí jsou národní střednědobé fiskálně-strukturální plány, které členské státy předkládají Radě a Komisi. Tyto plány mají plnit dva cíle: i) zajistit, aby byl mimo jiné do konce období korekce veřejný dluh uveden na věrohodně sestupnou trajektorii nebo zůstal na obezřetné úrovni a aby byl schodek veřejných financí snížen pod referenční hodnotu 3 % HDP a ve střednědobém horizontu pod touto hodnotou setrval, a ii) zajistit realizaci reforem a investic, které reagují na hlavní výzvy zjištěné v rámci evropského semestru a řeší společné priority EU. Za tímto účelem má každý plán obsahovat střednědobý závazek týkající se dráhy čistých výdajů ([4]), jež účinně stanoví rozpočtové omezení po dobu trvání plánu, který se vztahuje na období čtyř nebo pěti let (v závislosti na řádné délce volebního období v členském státě). Kromě toho má plán vysvětlit, jakým způsobem členský stát zajistí realizaci reforem a investic reagujících na hlavní výzvy zjištěné v rámci evropského semestru, zejména v doporučeních pro danou zemi (včetně případných doporučení v souvislosti s postupem při makroekonomické nerovnováze), a jakým způsobem bude členský stát řešit společné priority Unie. Období fiskální korekce představuje období čtyř let, které může být prodlouženo až o tři roky, pokud se členský stát zaváže provést soubor relevantních reforem a investic, který splňuje kritéria stanovená v nařízení (EU) 2024/1263.

([1]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1263 ze dne 29. dubna 2024 o účinné koordinaci hospodářských politik a mnohostranném rozpočtovém dohledu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1466/97 (Úř. věst. L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) Nařízení Rady (EU) 2024/1264 ze dne 29. dubna 2024, kterým se mění nařízení (ES) č. 1467/97 o urychlení a vyjasnění postupu při nadměrném schodku (Úř. věst. L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

([3]) Směrnice Rady (EU) 2024/1265 ze dne 29. dubna 2024, kterou se mění směrnice 2011/85/EU o požadavcích na rozpočtové rámce členských států (Úř. věst. L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

([4]) Čisté výdaje ve smyslu článku 2 nařízení (EU) 2024/1263, tj. veřejné výdaje očištěné o i) úrokové výdaje, ii) diskreční opatření na straně příjmů, iii) výdaje na programy Unie, které jsou plně kompenzovány příjmy z fondů Unie, iv) vnitrostátní výdaje na spolufinancování programů financovaných Unií, v) cyklické prvky výdajů na dávky v nezaměstnanosti a vi) jednorázová a jiná dočasná opatření.

(3) Po předložení plánu Komise posoudí, zda plán splňuje požadavky nařízení (EU) 2024/1263.

(4) Na doporučení Komise má Rada přijmout doporučení, kterým stanoví dráhu čistých výdajů dotčeného členského státu a v příslušném případě schválí soubor reformních a investičních závazků, které jsou podkladem pro prodloužení období fiskální korekce.

VÝCHODISKA TÝKAJÍCÍ SE NÁRODNÍHO STŘEDNĚDOBÉHO FISKÁLNĚ-STRUKTURÁLNÍHO PLÁNU ŘECKA

(5) Dne 7. října 2024 předložilo Řecko Radě a Komisi svůj národní střednědobý fiskálně-strukturální plán. Plán byl předložen po prodloužení lhůty stanovené v článku 36 nařízení (EU) 2024/1263, které bylo dohodnuto s Komisí dne 24. září 2024 s ohledem na důvody uvedené Řeckem.

Postup před předložením plánu

(6) Za účelem vytvoření rámce pro dialog vedoucí k předložení národních střednědobých fiskálně-strukturálních plánů zaslala Komise dne 21. června 2024 Řecku podle článku 9 nařízení (EU) 2024/1263 referenční trajektorii ([5]). Dne 8. října 2024 Komise tuto referenční trajektorii zveřejnila ([6]). Referenční trajektorie je založena na posouzení rizik a zajišťuje, aby byl do konce období fiskální korekce za předpokladu, že nejsou po tomto období přijata žádná další rozpočtová opatření, veřejný dluh uveden na věrohodně sestupnou trajektorii nebo ve střednědobém horizontu zůstal na obezřetné úrovni a aby byl schodek veřejných financí během období korekce snížen pod 3 % HDP a ve střednědobém horizontu pod touto referenční hodnotou setrval. Střednědobý horizont je definován jako období deseti let po skončení období korekce. V souladu s články 7 a 8 nařízení (EU) 2024/1263 je referenční trajektorie rovněž v souladu s ochranným opatřením pro udržitelnost dluhu a ochranným opatřením pro odolnost schodku.

Referenční trajektorie Řecka stanoví, že na základě předpokladů Komise, z nichž vycházejí předběžné pokyny předané v červnu 2024, a za předpokladu čtyřletého období korekce by čisté výdaje neměly růst více než o hodnoty uvedené v tabulce 1. To odpovídá průměrnému růstu čistých výdajů během období korekce (2025–2028) o 3,1 %.

Tabulka 1: Referenční trajektorie, kterou Komise poskytla Řecku dne 21. června 2024

	2025	2026	2027	2028	Průměr 2025–2028
Maximální růst čistých výdajů (roční, v %)	3,0	3,2	3,1	3,0	3,1

Zdroj: výpočty Komise.

(7) V souladu s článkem 12 nařízení (EU) 2024/1263 vedly Řecko a Komise od července do září 2024 technický dialog. Dialog se zaměřoval na dráhu čistých výdajů, kterou Řecko plánuje, a související předpoklady, jakož i na plánované provádění reforem a investic reagujících na hlavní výzvy zjištěné v rámci evropského semestru a společné priority Unie v oblasti spravedlivé ekologické a digitální transformace, sociální a hospodářské odolnosti, energetické bezpečnosti a budování obranných schopností.

(8) Plán předložený Řeckem neobsahuje informace o vedení konzultací s příslušnými zúčastněnými stranami (včetně sociálních partnerů) před jeho předložením.

([5]) Předběžné pokyny předané členským státům a Hospodářskému a finančnímu výboru zahrnují trajektorie bez prodloužení období korekce i s ním (na čtyři roky a na sedm let). Zahrnují rovněž hlavní výchozí podmínky a základní předpoklady použité v rámci Komise pro střednědobé projekce veřejného dluhu. Referenční trajektorie byla vypočtena na základě metodiky popsané v *Monitoru udržitelnosti dluhu 2023* vypracovaném Komisí (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_cs). Vychází z prognózy Evropské komise z jara 2024 a jejího střednědobého prodloužení do roku 2033, přičemž dlouhodobý růst HDP a náklady na stárnutí obyvatelstva jsou v souladu se *Zprávou o stárnutí obyvatelstva 2024* (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_cs) vypracovanou společně Komisí a Radou.

([6]) Viz: https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/d3a360b9-a45d-49ac-8769-038a48dbfb11_en?filename=Commission_prior_guidance_-_greece_en.pdf.

(9) Řecká fiskální rada vydala stanovisko schvalující makroekonomickou prognózu a makroekonomické předpoklady, z nichž vychází víceletá dráha čistých výdajů. Řecká fiskální rada však vyzvala k ostražitosti, pokud jde o vnější šoky a makroekonomické nejistoty. Řecká fiskální rada doporučila podporu strukturálních reforem na trzích zboží, služeb a práce, jakož i opatření k řešení nepříznivého demografického vývoje.

(10) Plán byl dne 4. října 2024 projednán ve vnitrostátním parlamentu.

Další související procesy

(11) Dne 15. října 2024 předložilo Řecko svůj návrh rozpočtového plánu na rok 2025. Komise přijala stanovisko k tomuto návrhu rozpočtového plánu dne 26. listopadu 2024 ([7]).

(12) Dne 19. června 2024 dospěla Komise k závěru, že se Řecko potýká s makroekonomickými nerovnováhami. Řecko se zejména potýká se zranitelností v souvislosti s vysokým veřejným dluhem a vysokými úvěry se selháním v souvislosti s vysokou nezaměstnaností, která je i nadále významná, ale výrazně poklesla a očekává se, že se bude dále snižovat. Vnější pozice však zůstává slabá ([8]).

(13) Dne 21. října 2024 vydala Rada sérii doporučení pro Řecko v rámci evropského semestru ([9]).

SHRNUTÍ PLÁNU A JEHO POSOUZENÍ KOMISÍ

(14) V souladu s článkem 16 nařízení (EU) 2024/1263 posoudila Komise plán takto:

Souvislosti: makroekonomická a fiskální situace a výhled

(15) Hospodářská činnost v Řecku vzrostla v roce 2023 o 2,3 %, a to díky soukromé spotřebě, investicím do stavebnictví a čistému vývozu. Podle prognózy Evropské komise z podzimu 2024 se očekává, že v roce 2024 ekonomika poroste o 2,1 % díky stabilnímu růstu soukromé spotřeby a zrychlujícím se investicím do vybavení. Zároveň se očekává, že prudký nárůst dovozu doprovázený pomalým růstem vývozu povede k poklesu čistého vývozu. V roce 2025 by měl reálný HDP vzrůst o 2,3 %, neboť se očekává, že spotřeba se bude nadále rychlým tempem zvyšovat, a předpokládá se, že investice se dále urychlí, protože provádění plánu pro oživení a odolnost se přesune od reforem k investicím. Předpokládá se, že čistý vývoz bude i nadále brzdou růstu, neboť růst dovozu by měl podle předpovědí zůstat silný. V roce 2026 se očekává zvýšení reálného HDP o 2,2 %, neboť domácí poptávka by měla nadále růst stabilním tempem, zatímco čistý vývoz by měl mít na růst HDP neutrální dopad. Očekává se, že růst potenciálního HDP v Řecku se z 0,7 % odhadovaných pro rok 2023 do roku 2026 zvýší na 2,0 %, a to díky rostoucí celkové produktivitě výrobních faktorů, která odráží pozitivní dopad strukturálních reforem, jakož i rostoucí příspěvek práce a kapitálu. Míra nezaměstnanosti v roce 2023 činila 11,1 % a na základě prognózy Komise dosáhne v roce 2024 hodnoty 10,4 %, v roce 2025 hodnoty 9,8 % a v roce 2026 hodnoty 9,2 %. Předpokládá se, že inflace (deflátor HDP) klesne z 5,9 % v roce 2023 na 3,5 % v roce 2024 a dosáhne 2,4 % v roce 2025 a 2,2 % v roce 2026.

(16) Pokud jde o fiskální vývoj, schodek veřejných financí Řecka v roce 2023 činil 1,3 % HDP. Prognóza Komise z podzimu 2024 očekává, že v roce 2024 klesne na 0,6 % HDP, načež v roce 2025 dále klesne na 0,1 % HDP a v roce 2026 se za předpokladu nezměněné politiky změní na přebytek ve výši 0,2 % HDP. Prognóza Komise z podzimu 2024 zahrnuje předběžný návrh rozpočtu Řecka na rok 2025, který vláda v říjnu předložila vnitrostátnímu parlamentu. Veřejný dluh na konci roku 2023 představoval 163,9 % HDP. Na základě prognózy Komise z podzimu 2024 se předpokládá, že poměr dluhu k HDP se na konci roku 2024 sníží na 153,1 % HDP. Na konci roku 2025 by měl dále poklesnout na 146,8 % HDP a na konci roku 2026 na 142,7 % HDP. Fiskální prognóza Komise nezohledňuje politické závazky ve střednědobých plánech jako takové, dokud nejsou podloženy důvěryhodně oznámenými a dostatečně specifikovanými konkrétními politickými opatřeními.

([7]) Stanovisko Komise k návrhu rozpočtového plánu Řecka, 26.11.2024, C(2024) 9053 final.
([8]) Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropské centrální bance, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru, Výboru regionů a Evropské investiční bance, COM (2024) 600 final, dodatek 4.
([9]) Doporučení Rady ze dne 21. října 2024 k hospodářské a rozpočtové politice, politice zaměstnanosti a strukturální politice Řecka.

Dráha čistých výdajů a hlavní makroekonomické předpoklady v plánu

(17) Národní střednědobý fiskálně-strukturální plán Řecka se vztahuje na období 2025–2028 a představuje fiskální korekci v délce čtyř let.

(18) Plán obsahuje veškeré informace požadované v článku 13 nařízení (EU) 2024/1263 s výjimkou informací o konzultaci domácích zúčastněných stran před předložením plánu, jak stanoví čl. 13 písm. g) bod vi) nařízení (EU) 2024/1263.

(19) Plán představuje závazek k dráze čistých výdajů uvedené v tabulce 2, která odpovídá průměrnému růstu čistých výdajů v období 2025–2028 ve výši 3,3 %. Průměrný růst čistých výdajů uvedený v plánu na období korekce (2025–2028) je vyšší než v referenční trajektorii, kterou Komise předala dne 21. června 2024. V plánu se předpokládá zvýšení růstu potenciálního HDP na 2,5 % v roce 2025 (z 1,2 % v roce 2024) a následné snížení na 1,5 % v roce 2028. Kromě toho se v plánu očekává, že tempo růstu deflátoru HDP klesne v roce 2025 na 2,2 % (z 3,0 % v roce 2024) a poté se zvýší na 2,4 % v roce 2028.

Tabulka 2: Dráha čistých výdajů a hlavní předpoklady v plánu Řecka

	2024	2025	2026	2027	2028	Průměr za dobu platnosti plánu 2025–2028
Růst čistých výdajů (roční, v %)	2,6	3,7	3,6	3,1	3,0	3,3
Růst čistých výdajů (kumulativní, vůči zákl. roku 2023, v %)	2,6	6,5	10,3	13,7	17,1	není relevantní
Růst potenciálního HDP (v %)	1,2	2,5	2,4	1,7	1,5	2,0
Inflace (růst deflátoru HDP) (v %)	3,0	2,2	2,3	2,3	2,4	2,3

Zdroj: střednědobý fiskálně-strukturální plán Řecka a výpočty Komise.

Dopady závazků plánu týkajících se čistých výdajů na veřejný dluh

(20) Pokud se naplní dráha čistých výdajů stanovená v plánu a výchozí předpoklady, veřejný dluh se podle plánu postupně sníží ze 153,7 % v roce 2024 na 133,4 % HDP na konci období korekce (2028), jak je uvedeno v následující tabulce. Předpokládá se, že po období korekce ve střednědobém horizontu (tj. do roku 2038) bude míra zadlužení v souladu s plánem nadále klesat a do roku 2038 dosáhne 114,9 %.

Tabulka 3: Vývoj veřejného dluhu a salda veřejných financí v plánu Řecka

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2038
Veřejný dluh (v % HDP)	161,9	153,7	149,1	143,1	138,0	133,4	114,9
Saldo veřejných financí (v % HDP)	- 1,6	- 1,0	- 0,6	- 0,8	- 1,1	- 1,2	- 2,5

Zdroj: střednědobý fiskálně-strukturální plán Řecka.

Podle plánu tedy poměr veřejného dluhu k HDP bude do konce období korekce (2028) uveden na sestupnou dráhu. To se jeví jako věrohodné, neboť na základě předpokladů plánu se v tomto plánu očekává, že dluh bude v průběhu deseti let po období korekce podle všech deterministických zátěžových testů v rámci analýzy udržitelnosti dluhu provedené Komisí klesat, a ze stochastických projekcí vyplývá, že pravděpodobnost snížení dluhu je dostatečně vysoká. Na základě politických závazků a makroekonomických předpokladů plánu tudíž dráha čistých výdajů uvedená v plánu je v souladu s požadavky na dluh stanovenými v čl. 6 písm. a) a čl. 16 odst. 2 nařízení (EU) 2024/1263.

Dopady závazků plánu týkajících se čistých výdajů na saldo veřejných financí

(21) Na základě dráhy čistých výdajů a předpokladů plánu se schodek veřejných financí sníží v roce 2025 na 0,6 % HDP a poté se postupně zvýší až na 1,2 % HDP na konci období korekce. Podle plánu tedy schodek veřejných financí na konci období korekce (v roce 2028) nepřekročí referenční hodnotu 3 % HDP. Kromě toho schodek veřejných financí nepřekročí 3 % HDP v průběhu deseti let po období korekce (tj. do roku 2038). Na základě politických závazků a makroekonomických předpokladů plánu je tudíž dráha čistých výdajů uvedená v plánu v souladu s požadavky na schodek stanovenými v čl. 6 písm. b) a čl. 16 odst. 2 nařízení (EU) 2024/1263.

Časový profil fiskální korekce

(22) Časový profil fiskální korekce, měřený změnou primárního strukturálního salda, podle plánu je lineární, jak požaduje čl. 6 písm. c) nařízení (EU) 2024/1263. Na základě politických závazků a makroekonomických předpokladů plánu tudíž dráha čistých výdajů uvedená v plánu je v souladu s ochranným opatřením proti odkladu úsilí stanoveným v čl. 6 písm. c) a přechodným ustanovením čl. 36 odst. 1 písm. e) nařízení (EU) 2024/1263.

Tabulka 4: Vývoj primárního strukturálního salda v plánu Řecka

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Primární strukturální saldo (v % HDP)	1,9	1,9	2,0	2,1	2,2	2,3
Změna primárního strukturálního salda (p.b.)	není relevantní	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1

Zdroj: střednědobý fiskálně-strukturální plán Řecka.

Soulad s ochranným opatřením pro odolnost schodku

(23) Jestliže se předpoklady a závazky plánu naplní, setrvá strukturální schodek po celé období korekce pod hodnotou 1,5 % HDP. Na základě politických závazků plánu a makroekonomických předpokladů bude proto i nadále dodržována společná rezerva pro odolnost uvedená v čl. 8 odst. 1 nařízení (EU) 2024/1263, a proto není zapotřebí dodatečné zlepšení primárního strukturálního salda uvedené v čl. 8 odst. 2 nařízení (EU) 2024/1263.

Soulad plánu s ochranným opatřením pro udržitelnost dluhu

(24) Vzhledem k tomu, že veřejný dluh bude podle plánu během období korekce nad úrovní 90 % HDP, poměr dluhu k HDP se musí v souladu s článkem 7 nařízení (EU) 2024/1263 snižovat ročně v průměru nejméně o jeden procentní bod, dokud neklesne pod 90 %, načež by se měl snižovat v průměru o 0,5 procentního bodu. Toto průměrné snížení se vypočítá za období 2024–2028 a činí 5,1 procentního bodu (viz tabulka 3). Na základě politických závazků a makroekonomických předpokladů plánu je tudíž dráha čistých výdajů uvedená v plánu v souladu s ochranným opatřením pro udržitelnost dluhu.

Makroekonomické předpoklady plánu

(25) Plán vychází ze souboru makroekonomických a fiskálních předpokladů, který se liší od předpokladů Komise, jež byly Řecku předány dne 21. června 2024. Plán používá zejména různé předpoklady pro čtyři proměnné, a to pro počáteční fiskální pozici (tj. primární strukturální saldo v roce 2024), růst potenciálního HDP, čistý rozpočtový dopad jednorázových opatření v roce 2024 a předpokládanou elasticitu příjmů. Tyto rozdíly v předpokladech je třeba pečlivě posoudit s cílem zajistit, že jsou podloženy spolehlivými a na datech založenými ekonomickými argumenty, zejména vzhledem k tomu, že průměrný růst čistých výdajů v plánu je vyšší než v referenční trajektorii. Níže jsou uvedeny rozdíly v předpokladech s významným dopadem na průměrný růst čistých výdajů spolu s posouzením každého rozdílu samostatně.

— Plán používá aktuálnější údaje pro výchozí fiskální pozici a předpokládá schodek veřejných financí ve výši 1,0 % HDP v roce 2024 oproti předpokládanému schodku ve výši 1,2 % HDP v předběžných pokynech z jara 2024. Důvodem jsou vyšší než očekávané daňové příjmy na základě skutečných výsledných hodnot a dodatečné opatření fiskální politiky zvyšující příjmy, které bylo oznámeno v červnu 2024. Tento předpoklad se proto jeví být řádně odůvodněný. Tato projekce je opatrnější než prognóza Evropské komise z podzimu 2024. V důsledku toho má být podle plánu strukturální rozpočtový schodek v roce 2024 nižší než 1,5 % HDP, zatímco referenční trajektorie vycházela v souladu s předpoklady Komise ze strukturálního rozpočtového schodku ve výši 1,7 % HDP pro stejný rok. Z toho vyplývá, že se neuplatní ochranné opatření pro odolnost schodku, neboť v plánu se předpokládá, že strukturální schodek bude v roce 2024 nižší než 1,5 % HDP, což přispívá k tomu, že průměrný růst čistých výdajů během období korekce je v plánu vyšší než podle předpokladů Komise.

— V plánu se předpokládá, že růst potenciálního HDP se zvýší z odhadovaných 0,6 % v roce 2023 na 2,5 % v roce 2025 a 2,4 % v roce 2026 a do roku 2028 se zmírní na 1,5 %, přičemž během období korekce bude činit v průměru 2 %. V předběžných pokynech Komise se předpokládá, že potenciální produkt bude ve stejném období růst v průměru o 1,3 %. Po období korekce plán předpokládá pomalejší potenciální růst ve srovnání s předpokladem Komise. Celkově je průměrný potenciální růst předpokládaný v plánu pro období 2025–2038 v souladu s předpokladem Komise, ale profil potenciálního růstu je proměnlivější. Tento rozdíl přispívá k tomu, že průměrný růst čistých výdajů během období korekce je v plánu vyšší než podle předpokladů Komise. Tento předpoklad není v souladu se společným rámcem pro analýzu udržitelnosti dluhu.

— V plánu se předpokládá elasticita příjmů ve výši 0,825 oproti jednotné elasticitě vůči růstu potenciálního HDP, kterou předpokládá Komise. To přispívá k tomu, že průměrný růst čistých výdajů během období korekce je v plánu nižší než podle předpokladů Komise. Tento odlišný předpoklad je v plánu zdůvodněn odkazem na empirickou literaturu, podle níž byla v předchozích letech elasticita příjmů Řecka nižší než průměr EU. Tento rozdíl oproti předpokladům Komise je spíše opatrný a je motivován obezřetnou tvorbou rozpočtové politiky, a proto je řádně odůvodněn.

Zbývající rozdíly v předpokladech nemají ve srovnání s předpoklady Komise významný dopad na průměrný růst čistých výdajů. Celkově lze konstatovat, že dopad opatrnějšího předpokladu o elasticitě na průměrný růst čistých výdajů vyrovnává dopad odlišného předpokladu o růstu potenciálního HDP. Z toho vyplývá, že rozdíl mezi dráhou čistých výdajů v plánu a v referenční trajektorii je vysvětlen pouze aktualizovanou výchozí fiskální pozicí. Celkově všechny rozdíly v předpokladech vedou k tomu, že průměrný růst čistých výdajů v plánu je vyšší než v referenční trajektorii. Na základě tohoto posouzení plán splňuje požadavek čl. 13 písm. b) nařízení (EU) 2024/1263. Komise zohlední výše uvedené posouzení předpokladů plánu při budoucím posuzování souladu s dráhou čistých výdajů.

Fiskální strategie plánu

(26) Podle orientační fiskální strategie obsažené v plánu budou závazky týkající se čistých výdajů plněny prostřednictvím opatření fiskální politiky na výdajové i příjmové straně rozpočtu spolu se změnou priorit fiskální politiky. Fiskální strategie stanovená v plánu zahrnuje opatření, jejichž cílem je posílit disponibilní příjem a řešit demografické problémy a potřeby v oblasti bydlení, aniž by bylo ohroženo dodržování dráhy růstu čistých výdajů. Dráha čistých výdajů umožňuje zvýšení čistých výdajů v průměru o 3,3 % ročně. V rámci tohoto rozpětí plánuje Řecko přijmout opatření snižující příjmy, jako je snížení solidárních příspěvků na sociální zabezpečení a zrušení paušální daně pro osoby samostatně výdělečně činné, jakož i opatření zvyšující výdaje, z nichž nejdůležitější je postupné zvyšování mezd ve veřejném sektoru vyvolané naplánovaným zvýšením minimální mzdy. Mezi další opatření patří intervence na podporu rodin s dětmi a opatření pro cenově dostupné bydlení a rozšíření bytového fondu. Specifikace politických opatření, která mají být přijata, musí být potvrzena nebo upravena a vyčíslena v ročních rozpočtech. Provádění orientační fiskální strategie v plánu je ohroženo některými riziky, která vyplývají z probíhajících soudních sporů, zejména ze soudních sporů se společností Public Real Estate Company, což může přinést omezení ostatních položek čistých výdajů. Návrh rozpočtového plánu na rok 2025 je v souladu se závazkem týkajícím se čistých výdajů na rok 2025 ([10]).

([10]) Viz stanovisko Komise k návrhu rozpočtového plánu Řecka, 26.11.2024, C(2024) 9053 final.

Reformní a investiční záměry v plánu reagující na hlavní výzvy zjištěné v kontextu evropského semestru a zaměřené na společné priority Unie

(27) Plán popisuje politické záměry týkající se reforem a investic, jejichž cílem je reagovat na hlavní výzvy zjištěné v rámci evropského semestru, zejména v doporučeních pro danou zemi, včetně doporučení v souvislosti s postupem při makroekonomické nerovnováze, a řešit společné priority EU. Plán zahrnuje přibližně 226 reforem a investic, z nichž 132 je finančně podporováno z Nástroje pro oživení a odolnost a 52 z fondů politiky soudržnosti.

(28) Pokud jde o společnou prioritu, jíž je spravedlivá ekologická a digitální transformace, včetně klimatických cílů stanovených v nařízení (EU) 2021/1119, obsahuje plán osmdesát osm reforem a investic, které podle očekávání Řecka přispějí k jeho ekologické a digitální transformaci. Významný počet reforem a investic v oblasti ekologické transformace představuje opatření, jež jsou součástí řeckého národního plánu pro oživení a odolnost, včetně kapitoly REPowerEU, nebo jsou podporována z fondů politiky soudržnosti. Očekává se například, že reformy a investice obsažené v plánu přispějí k plnění konkrétních doporučení pro danou zemi, mimo jiné snížením závislosti Řecka na fosilních palivech prostřednictvím rozšíření výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie, včetně větrné energie na moři a vodíku, a také zvýšení kapacity energetické infrastruktury a sítí (doporučení pro danou zemi z roku 2023 a 2022 týkající se obnovitelných zdrojů energie, energetické infrastruktury a sítí). Cílem dalších reforem a investic v plánu je zlepšit energetickou účinnost budov v zemi (doporučení pro danou zemi z let 2023 a 2022 týkající se energetické účinnosti), restrukturalizovat obecní vodohospodářské subjekty a posílit infrastrukturu pro zavlažování a nakládání s odpadními vodami (doporučení pro danou zemi z roku 2019 týkající se politiky v oblasti životního prostředí a řízení zdrojů) a připravit zvláštní územní plány a posílit systém řízení civilní ochrany (doporučení pro danou zemi z roku 2024 týkající se přizpůsobení se změně klimatu). Řecký plán zahrnuje také některé reformy a investice, jejichž cílem je elektrifikace řeckého odvětví dopravy, včetně organizační reformy v odvětví železnic a investic do rozšíření dobíjecích stanic pro elektrická vozidla v celém Řecku, což by mělo přispět k udržitelnějšímu odvětví dopravy (doporučení pro danou zemi let 2024, 2023 a 2022 týkající se dopravy). Pokud jde o digitální transformaci, příkladem reforem a investic zahrnutých do plánu je reforma, jejímž cílem je dokončení národního katastru, což by mělo posílit podnikatelské prostředí (doporučení pro danou zemi z roku 2023 týkající se podnikatelského prostředí), investice zaměřená na digitalizaci veřejných archivů, která by měla přispět k digitalizaci veřejné správy (doporučení pro danou zemi z let 2020 a 2019 týkající se digitalizace veřejné správy a veřejných služeb), a investice zaměřená na podporu rozvoje digitálních nástrojů pro řecké malé a střední podniky (doporučení pro danou zemi z roku 2019 týkající se digitalizace podniků). Většina reforem a investic, které jsou součástí plánu a jejichž cílem je přispět k digitální transformaci Řecka, je součástí řeckého plánu pro oživení a odolnost nebo je podporována z fondů politiky soudržnosti.

(29) Pokud jde o společnou prioritu, jíž je sociální a hospodářská odolnost, včetně evropského pilíře sociálních práv, obsahuje plán devadesát čtyři reforem a investic, které podle očekávání Řecka přispějí k posílení sociální a ekonomické odolnosti země. K příkladům reforem a investic, které jsou součástí řeckého plánu a souvisejí s konkrétními doporučeními pro danou zemi, patří úpravy rámce daňové politiky Řecka, které by měly přispět k rozšíření základu daní z příjmů a posílení provozní autonomie daňové správy (doporučení pro danou zemi z let 2023 a 2022 týkající se daňové politiky a správy daní), zavedení reformy primární zdravotní péče, která by měla přispět k dostupnosti, přiměřenosti a udržitelnosti zdravotní péče (doporučení pro danou zemi z let 2023 a 2022 týkající se zdravotní péče), zvýšení veřejných a soukromých investic do výzkumu a vývoje (doporučení pro danou zemi z roku 2019 týkající se výzkumu a inovací) a také podpora investic zaměřených na posílení sociální soudržnosti, vzdělávání a zaměstnatelnosti, které by měly přispět k prohlubování dovedností a změně kvalifikace (doporučení pro danou zemi z let 2019 a 2023 týkající se dovedností, odborného vzdělávání a přípravy a vzdělávání dospělých a doporučení pro danou zemi z roku 2019 týkající se aktivních politik trhu práce a zajištění sociálního začleňování). Plán dále obsahuje reformy a investice, které by měly přispět k modernizaci veřejné správy (doporučení pro danou zemi z let 2024, 2023 a 2022 týkající se veřejné správy), k dalšímu snížení objemu úvěrů se selháním (doporučení pro danou zemi z let 2024 a 2023 týkající se zadlužení soukromého sektoru, insolvenčního rámce a finanční stability, která jsou rovněž spojena s postupem při makroekonomické nerovnováze) a k reformě zaměřené na restrukturalizaci Řecké společnosti pro majetek a majetkové účasti (doporučení pro danou zemi z roku 2024 týkající se státních podniků).

(30) Pokud jde o společnou prioritu, jíž je energetická bezpečnost, plán zahrnuje jedenáct reforem a investic, které podle očekávání Řecka přispějí k posílení energetické bezpečnosti země a k plnění konkrétních doporučení pro danou zemi. Všechna tato reformní a investiční opatření jsou součástí řeckého plánu pro oživení a odolnost, včetně kapitoly REPowerEU. Řecký plán například obsahuje reformy, které mají zvýšit skladovací kapacitu země a zlepšit její energetickou účinnost (doporučení pro danou zemi z let 2023 a 2022 týkající se energetické infrastruktury a energetické účinnosti). Plán dále obsahuje investice zaměřené na další zvýšení výroby elektřiny z obnovitelných

zdrojů energie a posílení kapacity elektrických sítí (doporučení pro danou zemi z let 2023 a 2022 týkající se obnovitelných zdrojů energie a sítí), díky nimž by se Řecko mělo stát méně závislé na fosilních palivech, a posílit tak svou energetickou bezpečnost.

(31) Pokud jde o společnou prioritu, jíž jsou obranné schopnosti, plán zahrnuje čtrnáct reforem a investic (z nichž jedna je součástí řeckého plánu pro oživení a odolnost), od nichž Řecko očekává, že přispějí k posílení obranných schopností země.

(32) Plán obsahuje informace o soudržnosti a v příslušných případech též komplementaritě s fondy politiky soudržnosti a s řeckým plánem pro oživení a odolnost. Konkrétně plán obsahuje podrobné tabulky podle jednotlivých ministerstev, které uvádějí příslušné reformy a investice pro jednotlivé společné priority, jejich vazbu na doporučení pro danou zemi a to, zda jsou součástí plánu pro oživení a odolnost nebo jiných nástrojů financování EU (zejména fondů politiky soudržnosti EU).

(33) Plán podává přehled potřeb Řecka v oblasti veřejných investic souvisejících se společnými prioritami EU a jeho cílem je přispět k uspokojení těchto investičních potřeb. Pokud jde o prioritu, jíž je ekologická a digitální transformace, plán uvádí hlavní priority, které budou pokryty z fondů politiky soudržnosti, včetně Rozvojového programu pro spravedlivou transformaci, a zároveň uvádí konkrétní investiční potřeby podle jednotlivých ministerstev, které zahrnují investice, jež jsou součástí řeckého plánu pro oživení a odolnost. Plán uvádí, že 30 % celkového rozpočtu z fondů politiky soudržnosti na období 2021–2027 bylo přiděleno na politiky věnované opatřením pro ekologickou transformaci. Pokud jde o prioritu, jíž je sociální a ekonomická odolnosti, včetně evropského pilíře sociálních práv, plán uvádí hlavní priority, které budou pokryty z fondů politiky soudržnosti (2021–2027), včetně ESF+, a zároveň uvádí i konkrétní investiční potřeby podle jednotlivých ministerstev, které zahrnují investice, jež jsou součástí řeckého plánu pro oživení a odolnost. Pokud jde o prioritu energetické bezpečnosti, plán odkazuje na investici „Nezávislý systém zemního plynu (ASFA) Alexandroupolis“, která bude podpořena z fondů politiky soudržnosti a která by měla významně přispět k diverzifikaci zdrojů zemního plynu v Řecku, a tím umožnit další snížení závislosti země na zemním plynu pocházejícím z Ruska. Pokud jde o prioritu budování obranných schopností, plán uvádí konkrétní projekty, které budou realizovány ministerstvem národní obrany a ministerstvem pro ochranu občanů, včetně posílení řeckého obranného průmyslu za přispění Řeckého centra pro obranné inovace a zajištění bezpilotních leteckých systémů pro ostrahu hranic.

Závěr posouzení Komise

(34) Celkově Komise zastává názor, že plán Řecka splňuje požadavky nařízení (EU) 2024/1263.

CELKOVÝ ZÁVĚR RADY

(35) Rada vítá střednědobý fiskálně-strukturální plán Řecka a má za to, že jeho plné provedení by přispělo k zajištění zdravých veřejných financí a k podpoře udržitelnosti veřejného dluhu, jakož i udržitelného a inkluzivního růstu.

(36) Rada bere na vědomí posouzení plánu ze strany Komise. Vyzývá ji však, aby posouzení budoucích plánů předložila v samostatném dokumentu, mimo doporučení Komise pro doporučení Rady.

(37) Rada bere na vědomí posouzení Komise týkající se dráhy čistých výdajů a hlavních makroekonomických předpokladů v plánu, a to i ve vztahu k předběžným pokynům Komise, jakož i dopadů dráhy čistých výdajů plánu na schodek veřejných financí a veřejný dluh. Bere na vědomí posouzení Komise, že makroekonomické a fiskální předpoklady, ačkoli se v některých případech liší od jejích předpokladů, a to i pokud jde o zohlednění aktualizovaných makroekonomických a fiskálních dat, jsou celkově řádně odůvodněny a podloženy řádnými ekonomickými argumenty. Rada bere na vědomí obecnou fiskální strategii plánu a rizika spojená s výhledem, která by mohla ovlivnit naplnění makroekonomického scénáře a výchozích předpokladů a realizaci dráhy čistých výdajů plánu. Rada zejména uznává, že podle posouzení Komise je rozdíl mezi dráhou čistých výdajů v plánu a referenční trajektorií způsoben výhradně aktualizací výchozí fiskální pozice. Rada rovněž konstatuje, že geopolitická rizika mohou vyvíjet tlak na výdaje na obranu.

(38) Rada očekává, že bude Řecko připraveno svou fiskální strategii podle potřeby upravit, aby byla zajištěna realizace dráhy čistých výdajů. Je odhodlána pozorně sledovat hospodářský a fiskální vývoj, včetně vývoje, z něhož scénář plánu vychází.

(39) Rada má za to, že před příštím kolem fiskálního dohledu jsou zapotřebí další jednání s cílem dospět ke společnému porozumění, pokud jde o důsledky kumulativního tempa růstu čistých výdajů pro roční dohled.

(40) Rada bere na vědomí popis Komise týkající se reforem a investičních potřeb a záměrů reagujících na hlavní výzvy zjištěné v kontextu evropského semestru a zdůrazňuje, že je důležité zajistit realizaci těchto reforem a investic. Na základě zpráv předložených Komisí Rada tyto reformy a investice posoudí a v rámci evropského semestru bude sledovat jejich provádění.

(41) Rada se zájmem očekává roční zprávy Řecka o pokroku, které budou obsahovat zejména informace o pokroku při provádění dráhy čistých výdajů stanovené Radou a provádění širších reforem a investic v rámci evropského semestru.

(42) V souladu s článkem 17 nařízení (EU) 2024/1263 by Rada měla doporučit Řecku dráhu čistých výdajů stanovenou v plánu,

DOPORUČUJE Řecku

1. Zajistit, aby růst čistých výdajů nepřekročil maximální hodnoty stanovené v příloze I tohoto doporučení.

V Bruselu dne 21. ledna 2025.

Za Radu

předseda

A. DOMAŃSKI

PŘÍLOHA I

Maximální tempo růstu čistých výdajů
(roční a kumulativní tempo růstu v nominálním vyjádření)

Řecko

Roky		2025	2026	2027	2028
Tempo růstu (%)	roční	3,7	3,6	3,1	3,0
	kumulativní (*)	6,5	10,3	13,7	17,1

(*) Kumulativní tempo růstu je vypočteno vůči základnímu roku 2023. Používá se při ročním monitorování souladu *ex-post*na kontrolním účtu.